

Ár 2019, miðvikudaginn 28. júní, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Auður Inga Ingvarsdóttir, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Unnur Erla Jónsdóttir og Magnús Fannar Sigurhansson.

Fyrir er tekið **mál nr. 6/2019**:

M
gegn
fjármálafyrirtækinu F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r:

I.

Málsmeðferð

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni. 8 mars 2019, með kvörtun sóknaraðila dags sama dag. Með tölvupósti nefndarinnar 15 mars 2019, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dags. 16. apríl 2019. Bréfið var sent sóknaraðila með tölvupósti nefndarinnar 16. apríl 2019 og honum gefinn kostur á að koma athugasemdum sínum á framfæri. Athugasemdir sóknaraðila bárust með bréfi dags. 4. maí 2019.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar dags. 12. og 28. júní 2019

II.

Málsatvik.

Þann 16. apríl 2007 gerðu sóknaraðili sem leigutaki og X sem leigusali með sér bílasamning í formi kaupleigusamnings um bifreiðina A. Samningurinn var gerður í tveimur eintökum, þ.e. einu fyrir leigusala og öðru fyrir leigutaka. Á árinu 2011 tók varnaraðili við öllum réttindum og skyldum X.

Með bréfi dags. 16. júlí 2014, tilkynnti varnaraðili sóknaraðila um leiðréttan endurútreikning á umræddu bílaláni með hliðsjón af dómum Hæstaréttar í málum nr. 600/2011, 464/2012 og 50/2013. Nam staða lánsins eftir leiðréttingu 1.371.697 kr. Í kjölfarið, eða hinn 6. ágúst 2014, gerðu aðilar með sér nýjan bílasamning í formi kaupleigusamnings um sömu bifreið til uppgreiðslu á eldri samningnum. Gerði sóknaraðili upp bílasamninginn hinn 18. maí 2019 og fékk í kjölfarið send gögn frá varnaraðila varðandi eigendaskipti og afsal í bréfpósti til að afhenda Samgöngustofu til skráningar. Í kjölfarið óskaði sóknaraðili eftir frumriti beggja bílasamninganna. Frumrit bílasamnings, dags. 16. apríl 2007, fannst ekki hjá varnaraðila, heldur eingöngu afrit hans auk frumrita af viðaukum við hann, dags. 16. júní 2009 og 2. febrúar 2010.

III.

Umkvörtunarefni

Sóknaraðili óskar eftir áliti úrskurðarnefndar um viðskipti við fjármálafyrirtæki á því hvort að það sé löglegt að varnaraðili geti ekki framvísað frumriti bílasamnings við gerð nýs lánasamnings.

Í viðbótarathugasemdum vísar sóknaraðili til þess að það sé brot á stjórnarskrá lýðveldisins Íslands nr. 33/1944 að breyta skilmálum afturvirktil til óhagræðis fyrir skuldara. Slíkt sé jafnframt brot á lögum nr. 48/2003 um neytendakaup. Útreikningar varnaraðila séu því ólögmatir. Þá vísar sóknaraðili til þess að mun ríkari skylda hvíli á fjármálafyrirtækjum heldur en á einstaklingum út í bæ.

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst aðallega frávísunar en til vara að kröfum sóknaraðila verði hafnað.

Til stuðnings frávísunarkröfu varnaraðila vísar hann til 6. gr. samþykktar fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki frá 8. júní 2000. Í 6. gr. er kveðið á um hvers konar mál nefndin fjallar ekki um. Samkvæmt b-lið greinarinnar fjallar nefndin ekki um kröfu viðskiptamanns sem verður ekki metin til fjár. Þá fjallar nefndin ekki um mál sem eru það óljós, illa upplýst eða kröfur aðila svo óskýrar að þau eru ekki tæk til úrskurðar, sbr. 1. másl. e-liðar sömu greinar.

Varnaraðili vísar til þess að á kvörtunareyðublaði úrskurðarnefndar segi ekkert undir liðnum kröfur. Undir liðnum skrá yfir skjöl og önnur gögn sem fylgja kvörtun sé vísað til meðfylgjandi skjala með kvörtuninni. Þar óski sóknaraðili eftir álitni nefndarinnar á málinu. Loks beini sóknaraðili eftirfarandi spurningu til úrskurðarnefndar: „Er þetta löglegt?“. Að mati varnaraðila er kröfugerð sóknaraðila svo óskýr að hún er ekki tæk til úrskurðar. Engar lagatílvísanir eða málsástæður séu nefndar til stuðnings kröfu sóknaraðila og því ómögulegt fyrir varnaraðila að taka til varna í málinu. Varnaraðili vísar einnig til þess að kröfugerðin sé það óskýr að úrskurðarnefndin geti ekki orðað niðurstöðu sína í samræmi við hana. Að mati varnaraðila eru því skilyrði ákvæðis b-liðar 6. gr. samþykktar úrskurðarnefndar ekki uppfyllt í málinu og því beri að vísa málinu frá. Þá telur varnaraðili að kröfugerð sóknaraðila, sem virðist lúta að því að fá afhent frumrit uppgreidds bílasamnings, sé ekki fjárhagslegs eðlis. Sóknaraðili hafi enga beina fjárkröfu uppi á hendur varnaraðila auk þess sem ekki komi fram hvernig meta eigi umrædda kröfugerð sóknaraðila til fjár. Varnaraðili telur því að vísa beri málinu frá með vísan til b-liðar 6. gr. samþykktar fyrir úrskurðarnefnd. Framangreindu til stuðnings vísar varnaraðili m.a. til úrskurða úrskurðarnefndar í máli nr. 12/2012 og 17/2016.

Til stuðnings varakröfu varnaraðila vísar hann til þess að varnaraðili hafi áður hafnað kröfum sóknaraðila í þessa veru, með tölvupósti, dags. 19. júní 2018, 17. september 2018 og 17. desember 2017. Í þeim og samskiptum aðila símleiðis hafi sóknaraðila m.a. verið gerð grein fyrir muninum á bílasamningum og bílalánum/veðskuldabréfum. Í tölvupósti dags. 19. júní 2018 komi þannig fram að við gerð bílasamninga, sem í eðli sínu séu kaupleiga, sé skrifað undir tvö eintök, þ.e. eitt fyrir leigusala og annað fyrir leigutaka, sem eigi sitt eintakið hvor af samningnum. Við uppgreiðslu sé leigumuninum afsalað yfir á leigutaka og fram komi á afsali að samningurinn sé uppgreiddur. Í tölvupóstum dags. 17. september 2018 og 17. desember 2017 komi enn fremur fram að þar sem bílasamningurinn sé ekki skuldabréf eigi ákvæði tilskipunar um áritun afborgana á skuldabréf frá 9. febrúar 1798 ekki við um samninginn og því hvíli ekki skylda á varnaraðila til að skila sóknaraðila sem lántaka bílasamningnum með áritaðri kvittun um uppgreiðslu. Vísar varnaraðili til þess að sóknaraðila var einnig boðið að sjá afrit varnaraðila af bílasamningnum, sem beri með sér að vera annað eintak en eintak sóknaraðila, auk frumrits af viðaukum við hann, dags. 16. júní 2009 og 2. febrúar 2010.

Varnaraðili ítrekar framangreind sjónarmið og mótmælir því að sér beri skylda til að afhenda eða framvísa sóknaraðila frumrit af sínu eintaki bílasamningsins, dags. 16. apríl 2007. Varnaraðili bendir einnig á að eins og fram hefur komið í gögnum málsins sé varnaraðili ófær um að afhenda eða framvísa sóknaraðila frumriti af eintaki varnaraðila af umræddum bílasamningi þar sem það finnst ekki hjá varnaraðila. Hins vegar bendir varnaraðili á að ljóst sé að skönnuðu eintaki af samningnum sem varnaraðili hafi lagt fram að varnaraðili hafði frumrit af eintaki Avant undir höndum við sameininguna árið 2011, sem beri með sér að vera annað en eintak sóknaraðila. Er ljóst að vegna mistaka hafi frumritið verið sett á rangan stað í skjalageymslu varnaraðila. Jafnframt ítrekar varnaraðili að sóknaraðila hafi staðið til boða að sjá frumrit af viðaukum frá 2009 og 2010 við umræddan bílasamning. Enn fremur bendir varnaraðili á að sóknaraðili hafi fyrst óskað eftir umræddu frumriti fjórum árum eftir að upphaflegi bílasamningurinn var gerður upp árið 2014, eða vorið 2018. Bárust engar athugasemdir við gildi samningsins.

V.

Niðurstaða.

Samkvæmt a-lið 2. mgr. 3. gr. samþykktu úrskurðarnefndarinnar tekur nefndin til meðferðar kvartanir sem varða réttarágreiðing milli fjármálafyrirtækis og viðskiptamanns, enda sé samningssamband á milli aðila. Samkvæmt b-lið 6. gr. samþykktanna fjallar nefndin ekki um kröfu viðskiptamanns, sem ekki verður metin til fjár. Samkvæmt e-lið 6. gr. samþykktanna fjallar nefndin ekki um þau mál sem eru það óljós, illa upplýst eða kröfur aðila svo óskýrar að þau eru ekki tæk til úrskurðar.

Ágreiningur aðila lýtur að því hvort að það sé löglegt að varnaraðili geti ekki framvísað frumriti bílasamnings við gerð nýs lánasamnings. Sóknaraðili hefur ekki uppi beina fjárkröfu á hendur varnaraðila og verður krafa hans eins og hún er sett fram ekki metin til fjár. Þar að auki telur nefndin kröfur sóknaraðila svo óljósar að ekki sé hægt að úrskurða í málinu.

Af þeim sökum verður ekki hjá því komist að vísa kröfu sóknaraðila frá úrskurðarnefndinni.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfu sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F, er vísað frá.

Reykjavík, 28. júní 2019.

Auður Inga Ingvarsdóttir

Geir Arnar Marelsson
Magnús Fannar Sigurhansson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir
Unnur Erla Jónsdóttir